

INTERVIEW KOEN LOWET, VOORZITTER VLAAMSE VERENIGING VAN KLINISCH PSYCHOLOGEN

‘Met gezond verstand alleen redden we het niet’

Nu het grootste gevaar geweken lijkt, valt ook de grootste motivatie weg om de maatregelen te respecteren. ‘Je merkt dat de samenleving het niet meer zo nauw neemt.’

Koen Lowet: ‘Mensen moeten het gevoel hebben dat ze zeggenschap hebben in de keuzes die gemaakt worden.’ © Sebastian Steveniers

VAN ONZE REDACTEUR MATTHIAS VERBERGT

BRUSSEL | ‘We rekenen op burgerzin en verantwoordelijkheidszin, alsof de burger en de overheid een contract sluiten’, zei premier Sophie Wilmès (MR) woensdagavond. Naarmate de exit meer vorm krijgt, kan de overheid steeds minder de maatregelen handhaven. Het is nu aan de burger.

‘De nood aan sociale interactie is erg groot’, zegt Koen Lowet, de voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Klinisch Psychologen. ‘Daarom is de uitbreiding van de sociale contacten een goede zaak. Maar de manier waarop die werd aangekondigd, toont aan dat de regering nog geen langetermijnvisie heeft ontwikkeld.’

Hoezo?

‘De strijd tegen corona staat of valt met de wil van de burgers om de maatregelen na te leven. Tot nu waren die motiverende factoren extern: de burger was erg bang voor de gezondheid van zichzelf en zijn of haar naasten, en van de mogelijke implosie van ons gezondheidssysteem. Daarbovenop kwam dat de politie ons strikt controleerde.’

Nu treedt een nieuwe fase aan.

'Er is nood aan een groot sociaal project, met nieuwe rolmodellen met wie de bevolking zich kan identificeren'

KOEN LOWET
Klinisch psycholoog

'De epidemie neemt af, of toch de eerste golf ervan. Elke dag stromen berichten binnen dat de cijfers de goede kant opgaan, en dat de maatregelen versoepeld worden. De overheid moet op zoek naar nieuwe motivatoren om toch nog vrijheidsbeperkingen te kunnen opleggen.'

Die motivatie moet nu van onszelf komen?

'Precies, en daar lijkt de overheid zich niet bewust van. Die intrinsieke motivatie komt er niet automatisch. Dat ziet iedereen rond zich. Mensen komen meer buiten, de maatregelen worden veel minder strikt toegepast. Je merkt dat de samenleving het niet meer zo nauw neemt. Nu vier mensen op bezoek mogen komen en de controle op die privébijeenkomsten zo goed als wegvalt, is dat problematisch.'

'Bovendien kondigt men zelf aan dat die externe factoren wegvallen, door te benadrukken dat de controles verdwijnen. Maar er komt niets in de plaats. Men rekent op het gezond verstand, maar daarmee alleen zullen we het niet redden.'

Hoe moet het dan wel?

'Een deel van de oplossing is gedeelde besluitvorming. Mensen moeten het gevoel hebben dat ze zeggenschap hebben in de keuzes die gemaakt worden. Lange tijd werd aanvaard dat een klein groepje experts die keuzes maakte. Maar intussen ziet de natie zichzelf niet meer in acuut gevaar. Dat gezag valt dus weg.'

'Er is nood aan een groot sociaal project, met nieuwe rolmodellen met wie de bevolking zich kan identificeren. Ik denk in de eerste plaats aan het middenveld. Werknemers zullen gemakkelijker de beperkingen aanvaarden als hun vertegenwoordigers mee kunnen bepalen welke beperkingen zinvol zijn, hetzelfde geldt voor werkgevers. Ik denk ook aan burgerplatformen, met de nodige veiligheidsvoorschriften natuurlijk.'

Welke tip zou u geven voor de persconferentie na de volgende Nationale Veiligheidsraad?

'De regering moet een langetermijnperspectief bieden. We zullen dit moeten volhouden tot er een vaccin is, minstens tot eind dit jaar. De boodschap moet zijn dat het land die weg collectief zal uittekenen. Vele mensen denken dat het post-coronatijdperk is aangetreden, maar dat is niet zo. Gedurende al die maanden hebben we niets anders dan ons eigen gedrag om ons tegen rampspoed te wapenen. Dat kan lukken, dat heeft de afgelopen fase aangetoond, als de bevolking gemotiveerd wordt.'